

Vissa djur kan välja kön på sin avkomma

▼ Djuren har förmågan att själva bestämma om de ska sätta döttrar eller söner till världen. Det hävdar två brittiska biologer.

Ben Sheldon och Stuart West har granskat en rad studier av olika hovdjur. För oss människor tycks det som om slumpen styr vilket kön avkomman får. Men för vissa andra däggdjur är det annorlunda.

Teorin är dock inte ny utan framkastades redan för 30 år sedan av den amerikanske evolutionsbiologen Robert Trivers. Han hävdade att ett liknande system borde kunna uppstå hos alla djur där ett fåtal dominanta hannar har monopol på parningarna i en population. Trivers utgick från antagandet att honoras allmäntillstånd avgör hur livskraftig avkomman blir. En hona i sin fulla kraft borde därför sätta söner till världen.

Orsaken är enkel

Alla individer strävar efter att sprida sina egna gener. Det kostar mer energi att föda upp en son, å andra sidan kan han, om han är kraftfull och dominant, lägga beslag på många honor

SVEN OLOF AHLGREN/SCANPIX

För ett rådjur är rangen i hierarkin en avgörande faktor i livet. En hane ärver oftast sin rang av modern.

när han är vuxen. I så fall kommer han att sprida moderns gener långt mer effektivt än vad en dotter kan. Honor i sämre kondition vinner däremot mer på att föda döttrar. En kraftlös son kommer som fullvuxen sannolikt aldrig att få para sig eftersom han hamnar långt ned i hierarkin. En dotter däremot kan alltid räkna med att bli uppvak-

tad. Sheldon och West fann också i sin studie att dominant honor i toppen av hierarkin satte betydligt fler söner till världen än de övriga honorna. Att sambandet är så tydligt beror på att rang normalt är något man ärver hos många djur. Studien publicerades nyligen i den vetenskapliga tidskriften *American Naturalist*. **Roland Johansson/TT**

50

Abbe på a 50:

Erbj